

*Pilot bij Frion slaagt***Cliënten organiseren thema-avond over zeggenschap**

Vorig jaar organiseerde Frion een avond over zeggenschap voor cliënten met een lichte verstandelijke beperking. Via een klankbordgroep hebben de cliënten invloed op het programma gehad. Meedoen aan het organiseren van de avond was een praktijkleersituatie voor hen.

“De ideeën die de klankbordgroep opperde, waren voor ons leidend,” vertellen Ted Rödel (manager LVG) en Helma van der Vegt (jobcoach). “De klankbordgroep gaf aan: deze themadag liever niet doordeweeks organiseren, want dan moeten veel mensen er een snipperdag voor opnemen. En we willen dat er eten bij is. Ook niet te vroeg, want we moeten op zaterdag sporten of boodschappen doen. Eerst was er terughoudendheid om dit in het weekend te organiseren. Maar je wilt naar de cliënt luisteren, dus moet je niet je eigen vrije tijd voor laten gaan. We wilden bij het restaurant van Frion een stamppotbuffet bestellen. De eerste reactie was: ‘dat kan niet in het weekend’. Dit houdt je wel een spiegel voor: je zegt naar de cliënt te willen luisteren, maar hoe flexibel ben je als organisatie zodat je dit ook werkelijk doet? Uiteindelijk kon het allemaal toch geregeld worden.”

“De klankbordgroep had geen symposium in gedachten zoals symposia altijd zijn: kennis tot je nemen door alleen maar te luisteren. Dat zat niet bij hen in het hoofd. Het begrip ‘zeggenschap’ bleek ook erg breed en abstract te zijn voor hen. Voor cliënten betekent het al snel: ik mag zeggen wat ik wil, zoals: ik wil leren voetballen van een voetballer van FC Zwolle. We probeerden het daarom te vertalen.”

“De avond vond plaats in november 2008. Ongeveer negentig cliënten waren erbij aanwezig. Er was een informatiemarkt

‘Gewoon met elkaar’

Joost Bastiaan en Yvonne Oude Monnik zaten in de klankbordgroep voor de thema-avond over zeggenschap op 22 november 2008. Deze groep dacht mee over de invulling van deze avond. Zij vertellen over hun ervaringen.

(stands met de vertrouwenspersonen, LFB, begeleid werken etc.), een medezeggenschapscafé, muziek en theater. Je kon er sporten op de wii-computer, workshops volgen zoals bloemschikken, make up en hapjes maken. De klankbordgroep vond dit allemaal horen bij een thema-avond over zeggenschap. Door al deze workshops was het thema zeggenschap verweven.”

“Zeggenschap is dus op tweeledige manier in deze avond verwerkt: door cliënten te betrekken bij de invulling en organisatie en door het daadwerkelijke thema zeggenschap tijdens de avond aan de orde te laten komen. Een les is om er een volgende keer meer tijd voor te nemen en eerder samen met cliënten te brainstormen om het onderwerp voor hen concreet te maken. “We willen bij allerlei projecten cliënten gaan betrekken, dus dit was een soort pilot.”

Vertel eens wat over de avond?

Joost: "Ik vond het een hartstikke mooie avond. Alles was goed geregeld en veel vrijwilligers hielpen mee. Met theatergroep Lichte Kwelling heb ik een lied gezongen over zeggenschap. Dit was op de melodie van 'heb je even voor mij' van Frans Bauer. Aan het eind van de avond heb ik ook nog opgetreden en een paar liedjes gezongen. Daarnaast hielp ik met de koffie met koek en het neerzetten en opruimen van de tafels."

Yvonne: "Even nadenken hoor, het is alweer even geleden." Maar dan heel enthousiast: "Ja, nu weet ik het weer; het was héél gezellig. Een geslaagde avond en zeker voor herhaling vatbaar. Ik heb linedansen gedaan, dat vind ik leuk om te doen. Wel dom van me want ik heb zwakke enkels. Daar heb ik wel een paar dagen last van gehad. Maar dat had ik er wel voor over, het was gaaf om te doen."

Wat hebben jullie bedacht?

Joost: "Ik heb aangeboden om tijdens deze avond te zingen. Ook hebben we in een groepje teksten verzonnen voor op de poster over de thema-avond. Als slogan kozen we 'Ik zeg wat ik wil zeggen. Jij ook?' Dit bedachten we samen. Wij stonden ook met onze foto op de poster. De samenwerking ging goed en er waren duidelijke afspraken."

Yvonne: "Nou, eigenlijk weet ik dat niet meer. Weet je: we gingen samen praten en dan kwamen er allerlei ideeën. Gewoon met elkaar dus eigenlijk. Ik regelde de buttons die avond. Iedereen kreeg van mij bij binnenkomst een button met zijn naam erop. En dan moest ik die naam op een lijst doorstrepen. Maar toen kwamen er nog personen die zich niet hadden opgegeven, nou toen heb ik stickers gepakt en de naam erop geschreven. Was dat ook weer opgelost."

Wat hebben jullie geleerd?

Joost: Veel heb ik opgestoken van Petra van Saarloos (secretaris van de werkgroep 'thema-avond'). Zij gaf uitleg over hoe de klankbordgroep in zijn werk gaat. Als iets niet duidelijk was, moest ik het vragen. Dat heb ik ook gedaan.

Ik heb geleerd om gewoon te zeggen waar het op staat. Voor mij is dat de betekenis van zeggenschap. Iedereen mag zijn zegje doen en voor zichzelf opkomen. Sommige mensen kunnen dat niet goed en die moet je daarbij helpen. Door mee te doen aan de klankbordgroep kan ik nu beter voor mezelf opkomen. In mijn oude woning heb ik dat ook gedaan. Er waren ergernissen over de buurt en medebewoners en dat heb ik verteld aan de begeleiding. Daarna zijn er duidelijke afspraken gekomen, zoals over het onderhouden van de tuin en het binnenhalen van de klike's. De begeleiding kwam ook iedere avond kijken of er geen problemen waren. Deze afspraken had ik aan mezelf te danken doordat ik voor mezelf opkwam. Inmiddels ben ik verhuisd naar een veel betere wijk."

2008 was het themajaar zeggenschap. Merken jullie dat hierdoor iets veranderd is?

Yvonne: "Ja hoor, als ik ergens mee zit dan zeg ik het en dan wordt er naar me geluisterd. Ik vind het fijn als er begrip voor me is. Laatst had ik geen zin in een gesprek (ik heb elke dag even een gesprek), ik wou gewoon op mezelf zijn. Nou dan wordt dat gerespecteerd en dan

gaat het gesprek niet door. Ik mag ook kiezen of het gesprek om kwart over vier is of om kwart over acht 's avonds.”

Hebben begeleiders ook iets van jullie geleerd?

Joost: “Ik denk het wel. Vooral over de manier waarop wij dingen duidelijk maken en dat ze goed naar cliënten moeten luisteren.”

Yvonne: “Zij luisteren beter als ik wat zeg, ze vragen hoe iets was of wat ik van iets vond. Dat deden ze eerder ook wel, maar het is nu beter geworden. Ik had bijvoorbeeld laatst twee afspraken tegelijk, maar dat wist ik niet dat hadden ze mij niet doorgegeven dus één afspraak ging mooi verkeerd. Nou, dan komt de begeleider wel bij me en zegt hij ‘sorry’. Dan is het voor mij ook weer goed.”

Tekst door Max Paumen, redacteur KennisNet Carante Groep, maart 2009